

Adatkezelés - adatvédelem

Hegyi Zsuzsanna
klinikai szakoktató

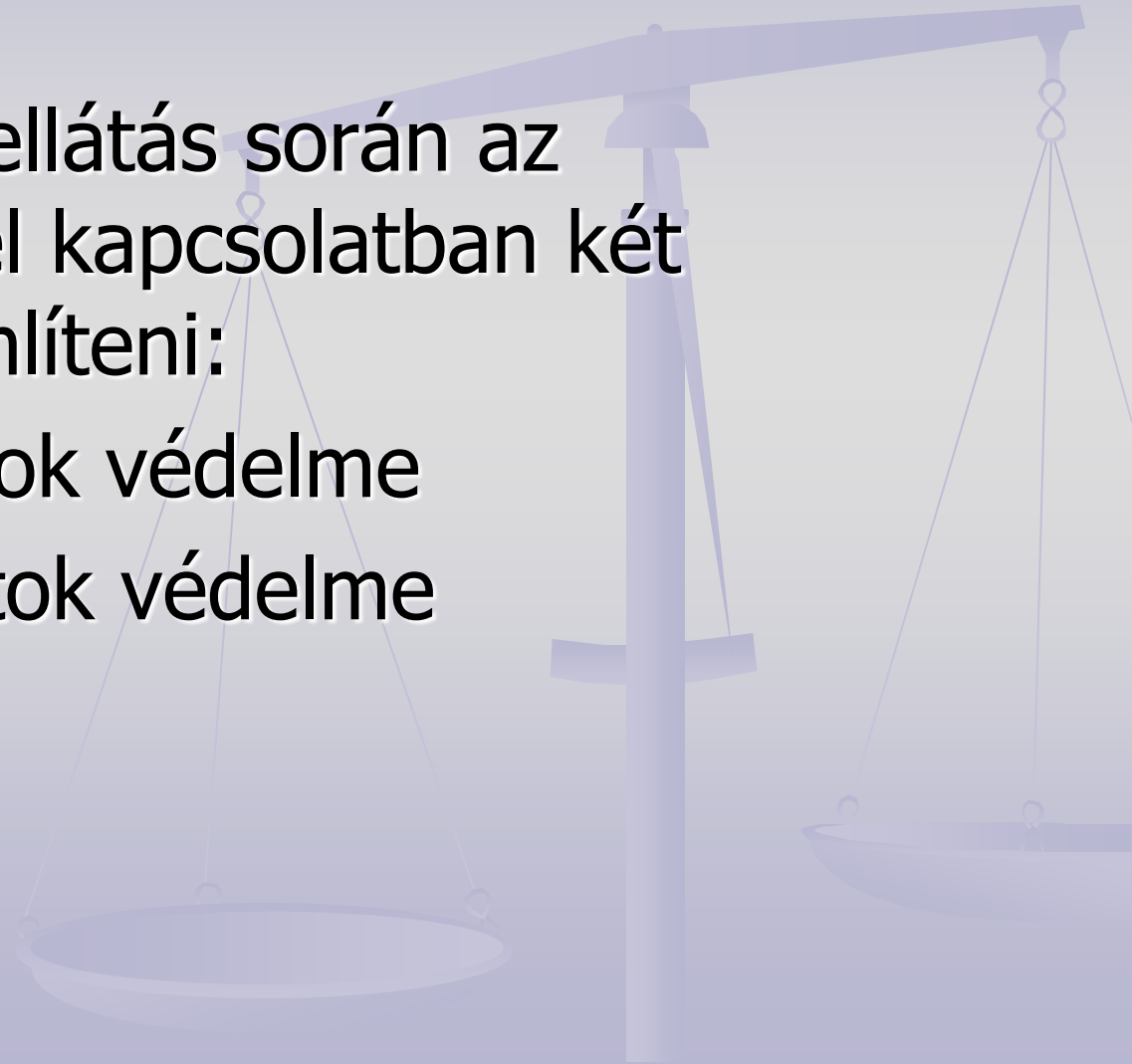
Vonatkozó jogszabályok

- Európa Tanács 1981. évi irányelve az egyének védelméről a személyes adatok gépi feldolgozása során
- 1992. évi LXIII. Adatvédelmi törvény
- 1997. évi XLVII. Egészségügyi adatvédelmi törvény
- 1997. évi CLIV. Egészségügyi törvény adatvédelmi rendelkezései

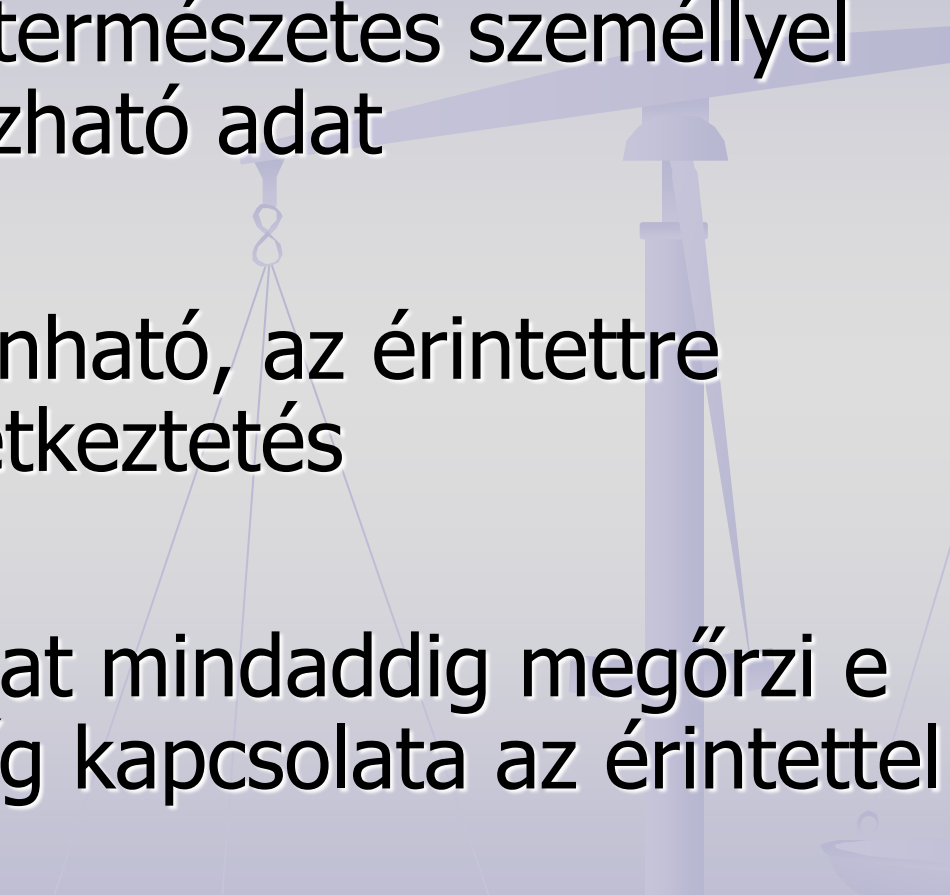
Az adatvédelem területei

Az egészségügyi ellátás során az adatvédelemmel kapcsolatban két területet kell említeni:

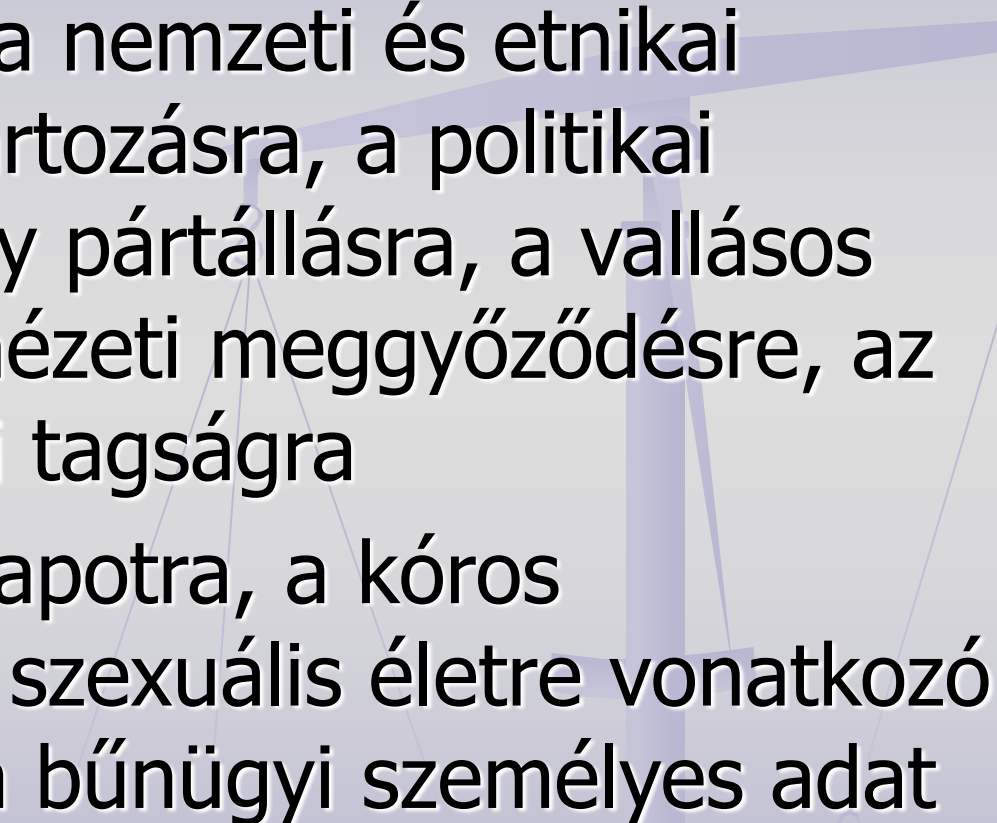
- Személyes adatok védelme
- Különleges adatok védelme

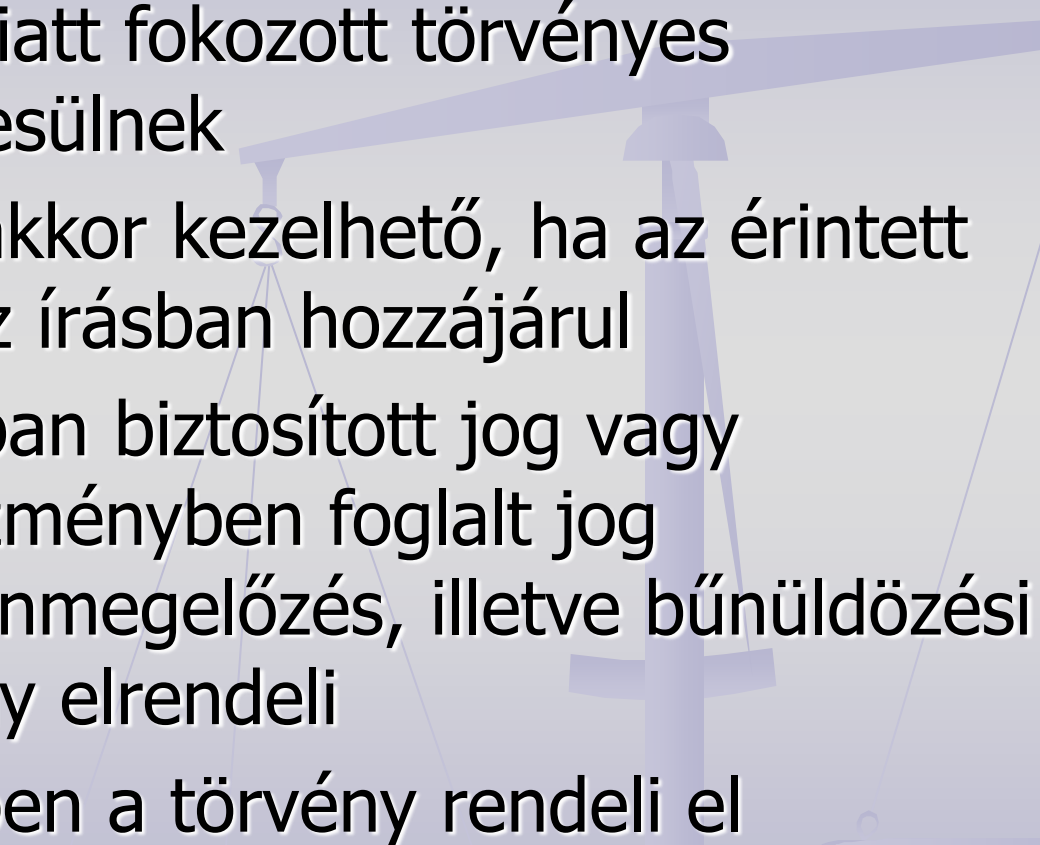
Személyes adat

- Meghatározott természetes személlyel kapcsolatba hozható adat
 - Az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés
 - A személyes adat mindaddig megőrzi e minőségét, amíg kapcsolata az érintettel helyreállítható
-

Különleges adat

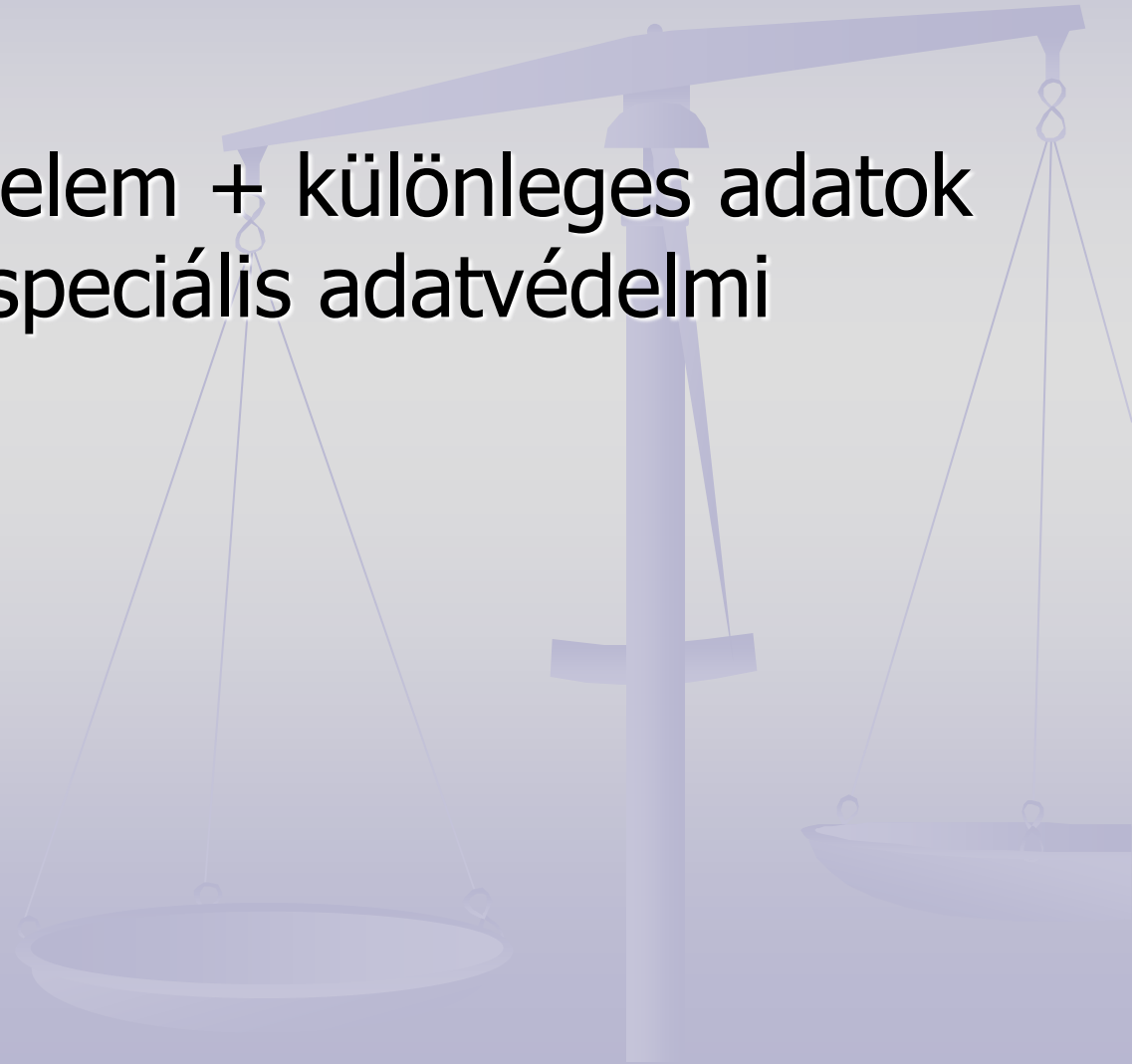
- A faji eredetre, a nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozásra, a politikai véleményre vagy pártállásra, a vallásos vagy más világnézeti meggyőződésre, az érdekképviselői tagságra
 - Az egészségi állapotra, a kóros szenvedélyre, a szexuális életre vonatkozó adat, valamint a bűnügyi személyes adat
-

Különleges adat

- Érzékenységük miatt fokozott törvényes védelemben részesülnek
 - Különleges adat akkor kezelhető, ha az érintett az adatkezeléshez írásban hozzájárul
 - Ha az alkotmányban biztosított jog vagy nemzetközi egyezményben foglalt jog érvényesítése, bűnmegelőzés, illetve bűnüldözési érdekből a törvény elrendeli
 - Vagy egyéb esetben a törvény rendeli el
-

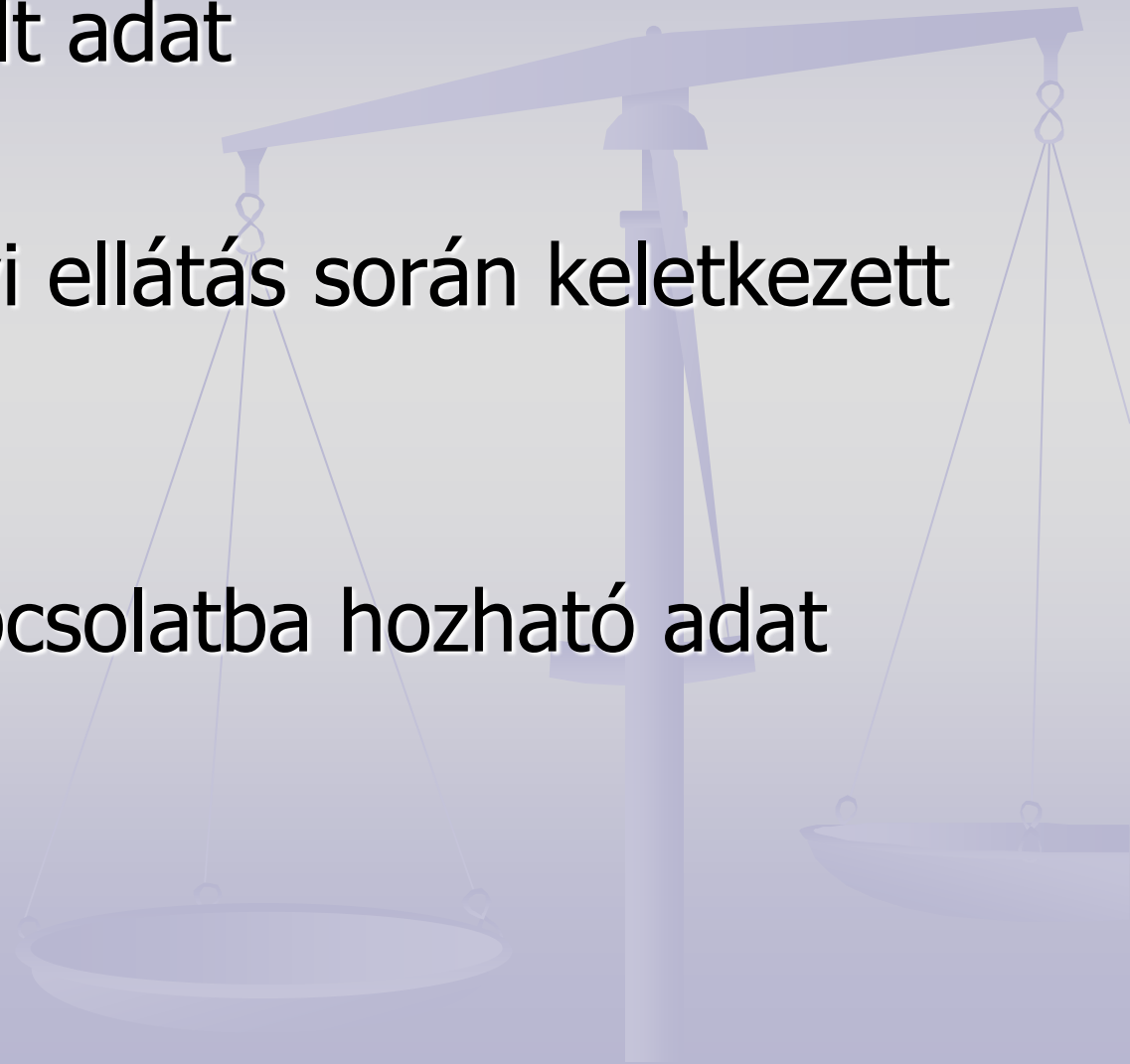
Egészségügyi adat

Általános adatvédelem + különleges adatok
közé sorolja → speciális adatvédelmi
törvény

Egészségügyi adat

- A betegről közölt adat
- Az egészségügyi ellátás során keletkezett adat
- A fentiekkel kapcsolatba hozható adat

Egészségügyi adat

- Az érintett testi, értelmi és lelki állapotára, kóros szenvedélyére, valamint a megbetegedés, illetve az elhalálozás körülményeire, a halál okára vonatkozó, általa vagy róla más személy által közölt, illetve az egészségügyi ellátóhálózat által észlelt, vizsgált, mért, leképezett vagy származtatott adat; továbbá az előzőekkel kapcsolatba hozható, az azokat befolyásoló mindennemű adat (pl. magatartás, környezet, foglalkozás)

Egészségügyi adat

- A beteg vizsgálatával kapcsolatos dokumentáció
- Vizsgálati leletek
- Egyéb gyógykezelés, konzílium során keletkezett iratok
- Ápolási dokumentáció
- Képződiagnosztikai eljárások felvételei
- A beteg testéből kivett szövetminta

Személyazonosító adat

- A családi és utónév, leánykori név, a nem, a születési hely és idő, az anya leánykori családi és utóneve, a lakóhely, a tartózkodási hely, a társadalombiztosítási azonosító jel (TAJ szám) együttesen vagy ezek közül bármelyik, amennyiben alkalmas vagy alkalmas lehet az érintett azonosítására

Orvosi titok

- A gyógykezelés során az adatkezelő tudomására jutott egészségügyi és személyazonosító adat, továbbá a szükséges vagy folyamatban lévő, illetve befejezett gyógykezelésre vonatkozó, valamint a gyógykezeléssel kapcsolatban megismert egyéb adat

Egészségügyi dokumentáció

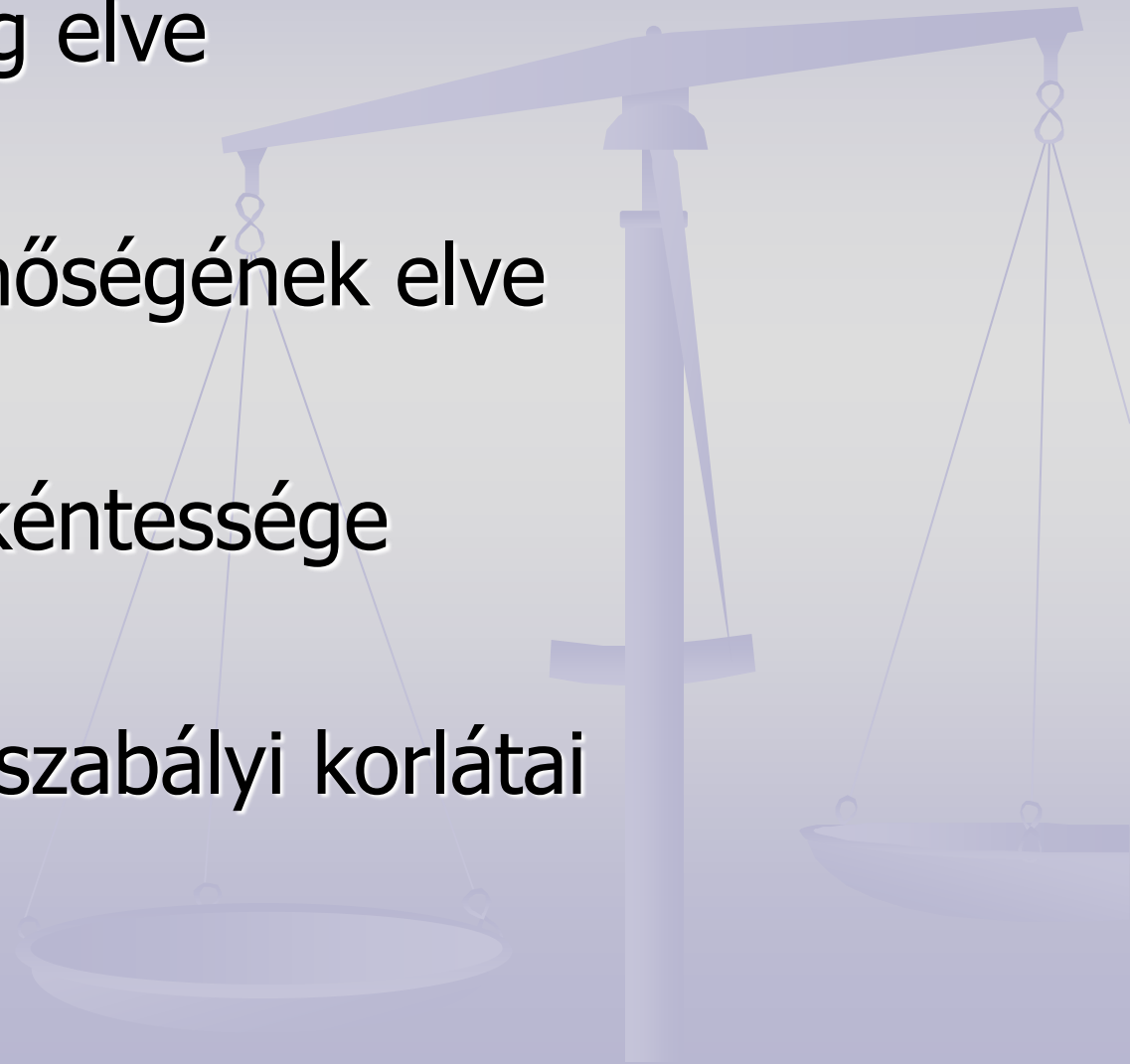
- A gyógykezelés során a betegellátó tudomására jutott egészségügyi és személyazonosító adatokat tartalmazó feljegyzés, nyilvántartás vagy bármilyen más módon rögzített adat, függetlenül annak hordozójától vagy formájától.

Egészségügyi dokumentáció

- Az egészségügyi dokumentáció jellegét nem befolyásolja az adatrögzítés módja, az adathordozó formája
- Az adathordozó a kórház tulajdona
- **AZ EGÉSZSÉGÜGYI ADAT A BETEGÉ**

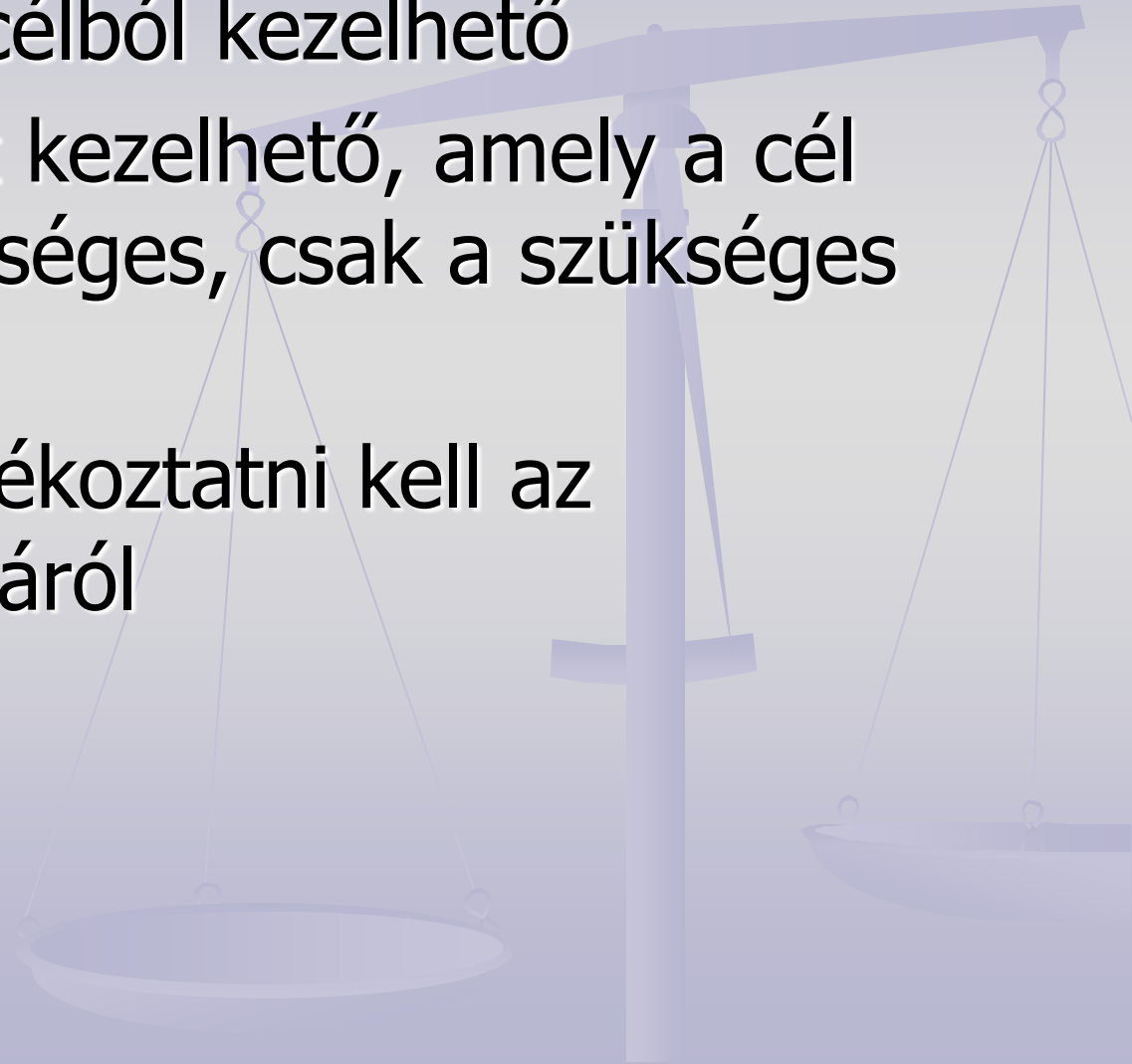
Egészségügyi adatkezelés

- Célhoz kötöttség elve
- Adatkezelés minőségének elve
- Adatfelvétel önkéntessége
- Adatkezelés jogszabályi korlátai

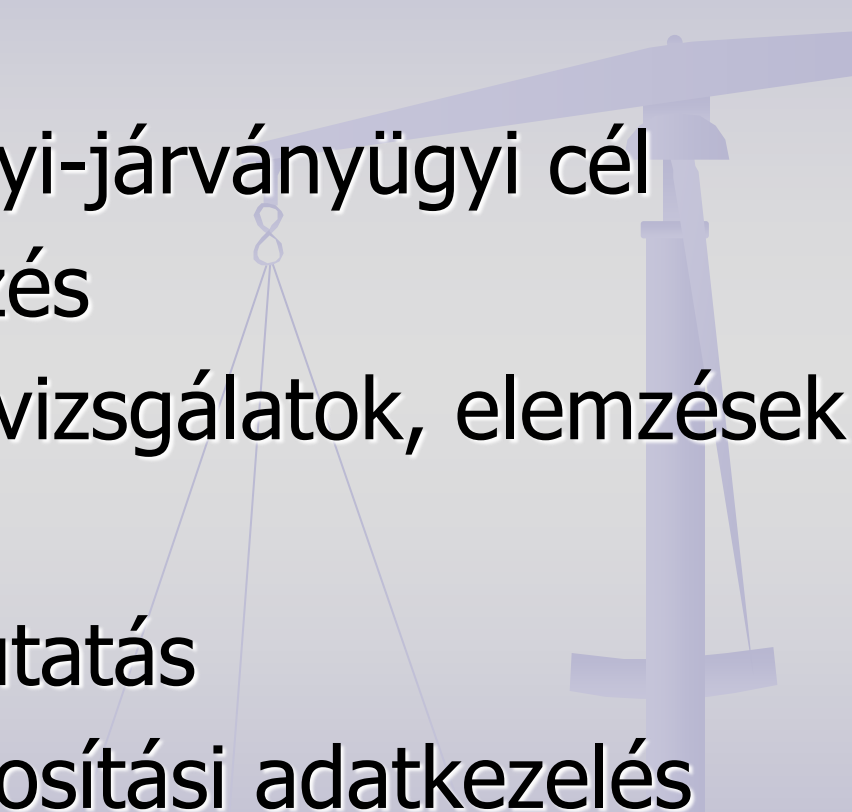

Célhoz kötöttség elve

- Meghatározott célból kezelhető
- Csak olyan adat kezelhető, amely a cél érdekében szükséges, csak a szükséges időtartamig
- Az érintettet tájékoztatni kell az adatkezelés céljáról

Mi célból kezelhető egészségügyi adat?

- Gyógyítás
 - Közegészségügyi-járványügyi cél
 - Szakemberképzés
 - Epidemiológiai vizsgálatok, elemzések
 - Statisztikai cél
 - Tudományos kutatás
 - Társadalombiztosítási adatkezelés
-

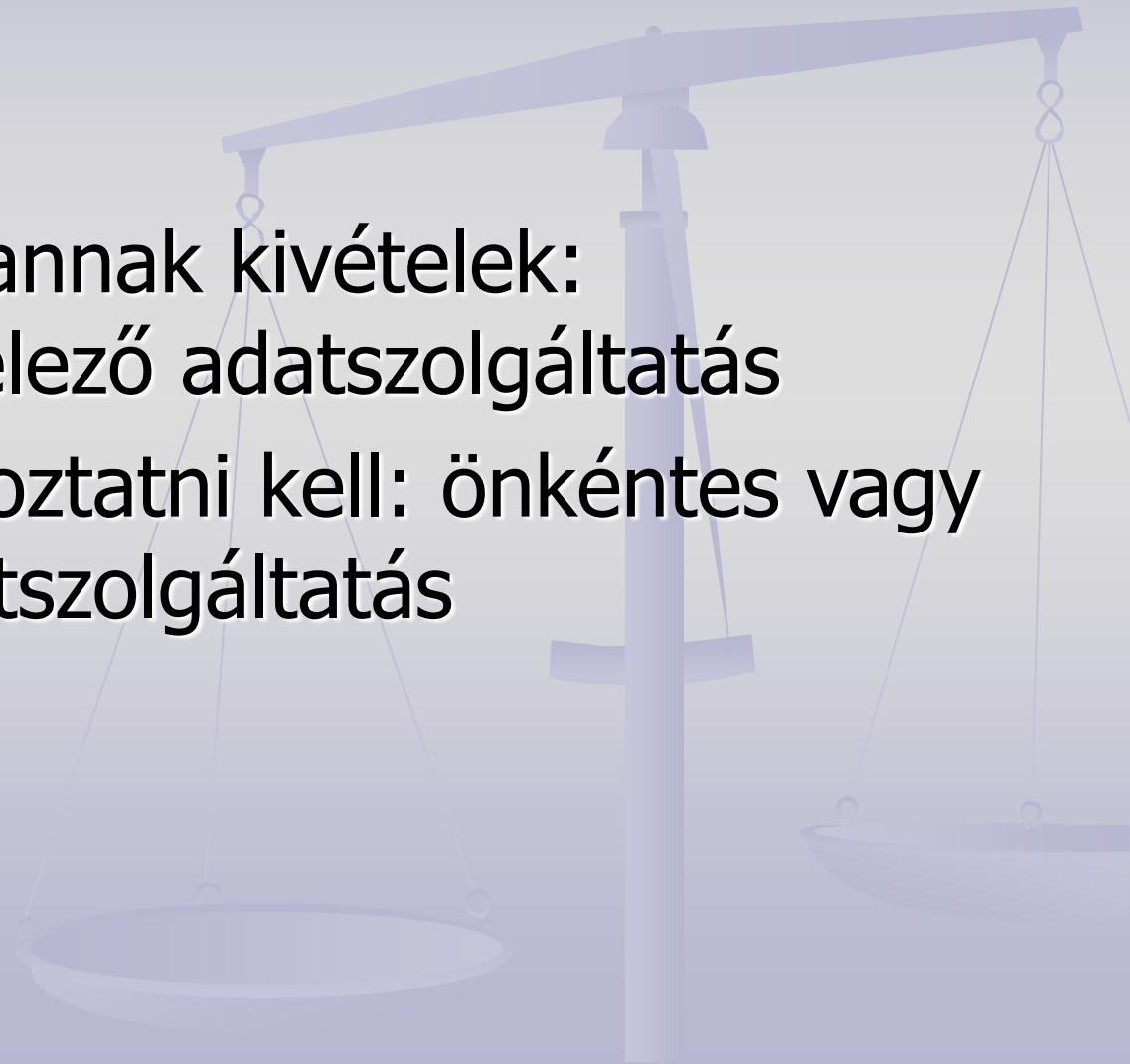
Adatkezelés minőségének elve

- Adatfelvétel, adatkezelés törvényessége
- Tisztességes adatkezelés
- Pontos adatkezelés

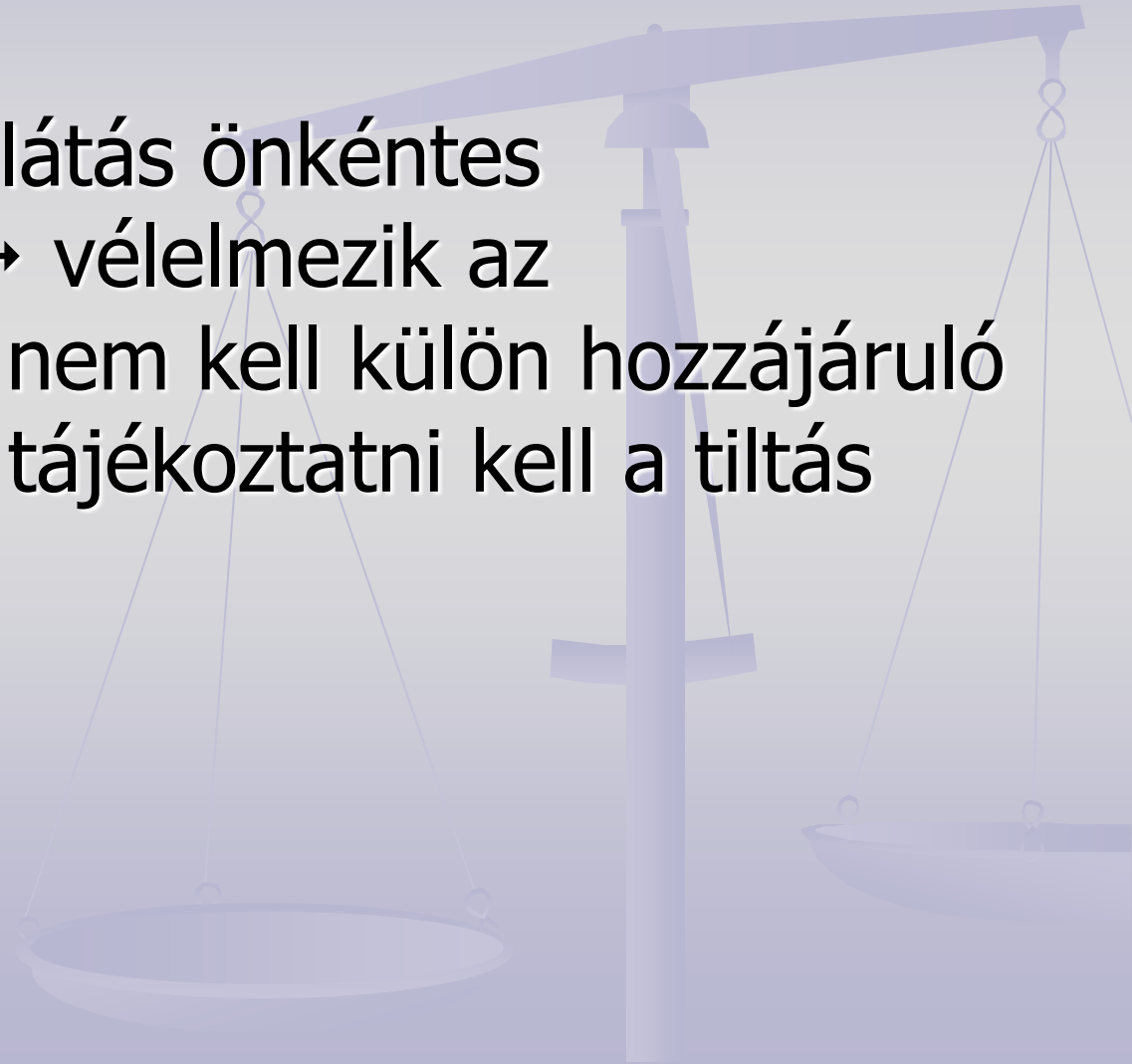
Önkéntesség

- Főszabály, de vannak kivételek: jogszabályi kötelező adatszolgáltatás
- A beteget tájékoztatni kell: önkéntes vagy kötelező az adatszolgáltatás

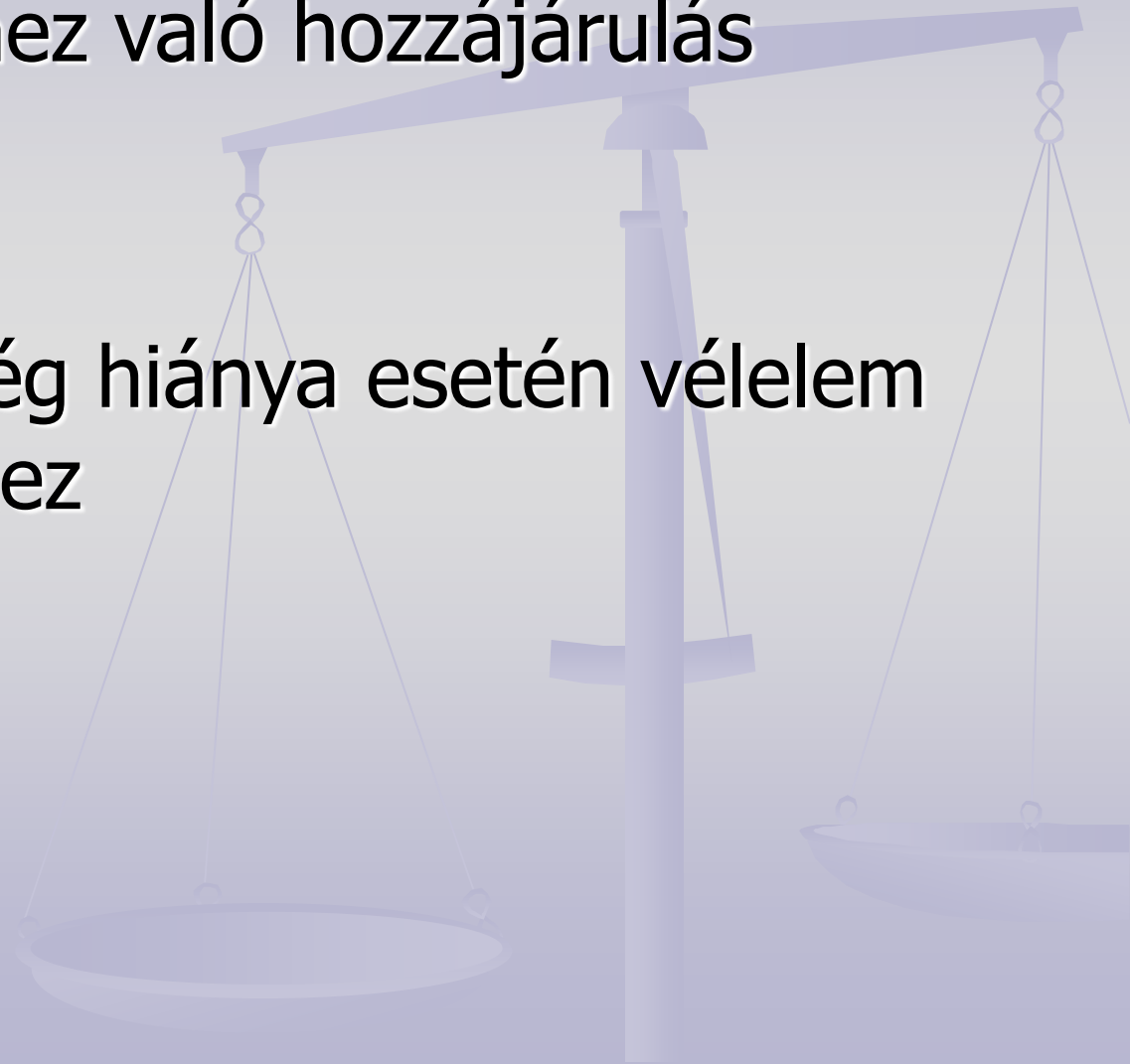
Önkéntesség

- Egészségügyi ellátás önkéntes igénybevétele → vélelmezik az önkéntességet: nem kell külön hozzájáruló nyilatkozat, de: tájékoztatni kell a tiltás lehetőségéről

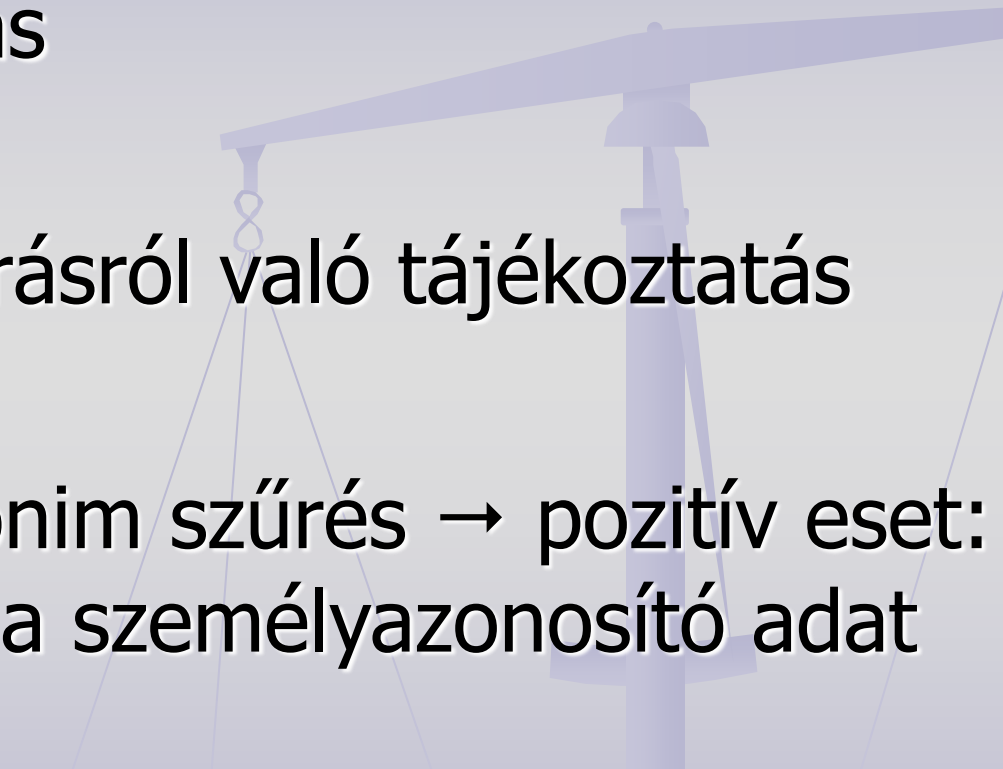

Sürgős szükség

- Az adatkezeléshez való hozzájárulás vélelme
- Belátási képesség hiánya esetén vélelem az adatkezeléshez

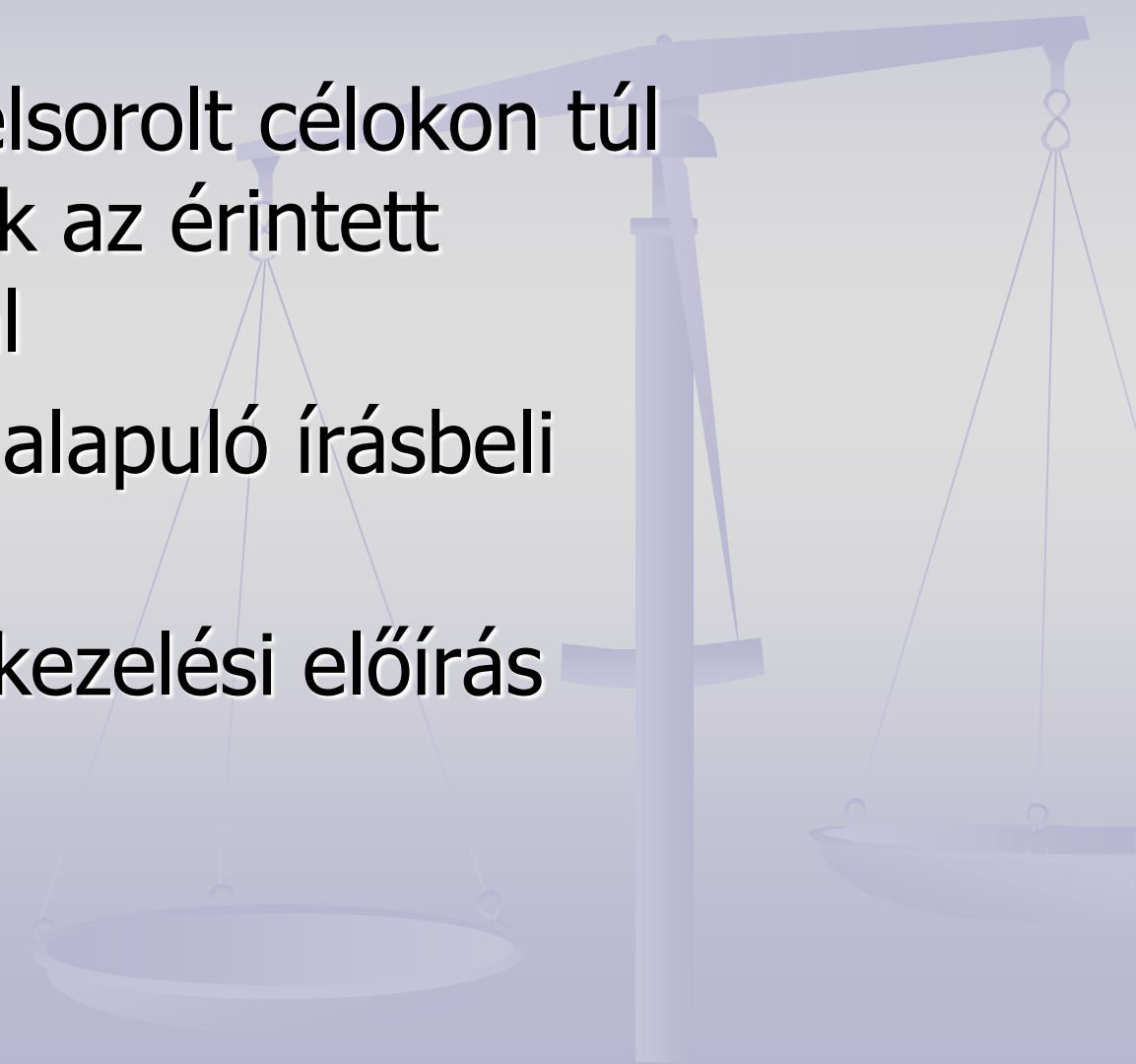

Kötelező adatkezelés

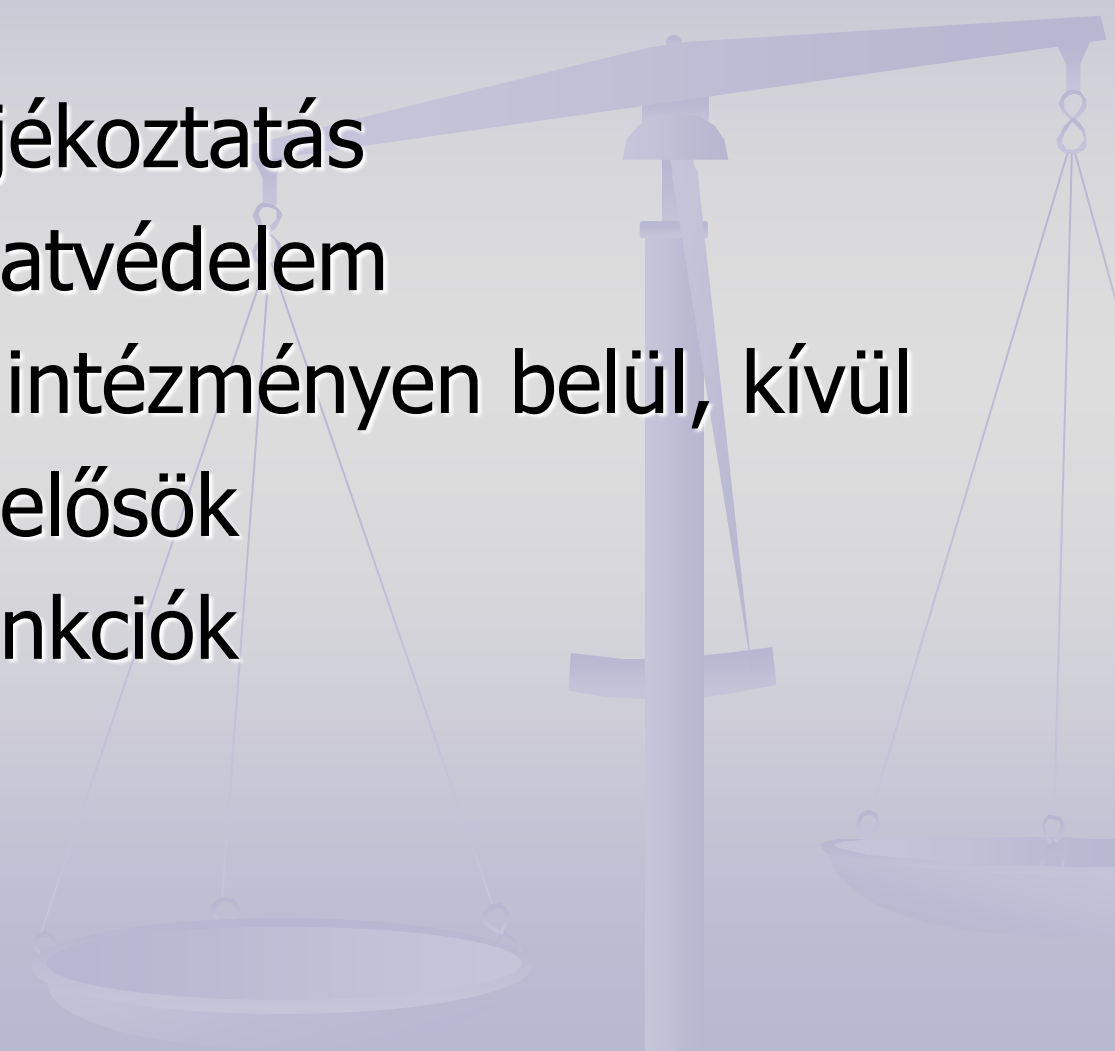
- Taxatív felsorolás
 - Jogszabályi előírásról való tájékoztatás
 - HIV-szűrés: anonim szűrés → pozitív eset: kötelező utólag a személyazonosító adat megadása
-

Jogszabályi korlátok

- A törvényben felsorolt célokon túl adatkezelés csak az érintett hozzájárulásával
- Tájékoztatáson alapuló írásbeli beleegyezés
- Szükséges adatkezelési előírás

Egészségügyi adatvédelem

- Adatkezelési tájékoztatás
 - Jogi – fizikai adatvédelem
 - Adattovábbítás intézményen belül, kívül
 - Adatvédelmi felelősök
 - Büntetőjogi szankciók
-

Tájékoztatás

- Milyen célból?
- Milyen módon kezelik?

Adattovábbítás intézményen belül

Konkrét betegséggel összefüggésbe hozható adatok „összekapcsolása”

- Önkéntesség vétele
- Kifejezett tiltó nyilatkozat lehetősége

Konkrét betegséggel összefüggésbe nem hozható adatok továbbítása

- Hozzájárulási nyilatkozat szükséges
- Sürgős szükség esetén mellőzhető a hozzájárulás beszerzése

Adattovábbítás intézményen kívül

Háziorvos felé:

- A beleegyezés vétele mellett
- Tiltakozó nyilatkozat lehetősége
- Továbbításról, tiltás lehetőségéről tájékoztatás

Külső szervek:

- Taxatív felsorolás
- Formai kényszer
- Belső szabályozási rendszer (adatvédelmi biztos, szigorú nyilvántartás)

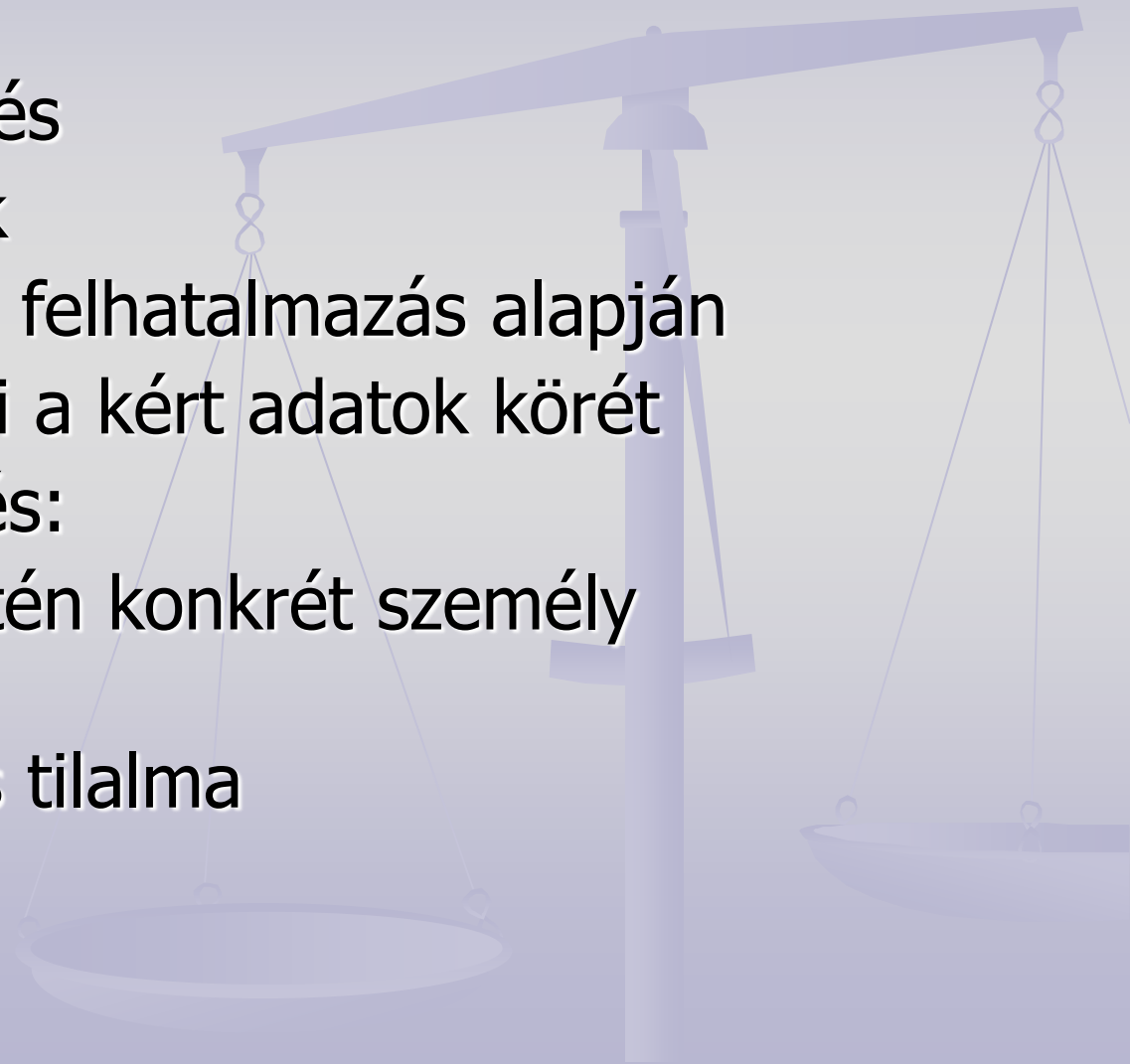
Adattovábbítás külső szervek felé

Formai kényszer:

- Írásbeli megkeresés
- Milyen célból kérik
- Milyen jogszabályi felhatalmazás alapján
- Pontosán rögzíteni a kért adatok körét

Rendőrségi adatkérés:

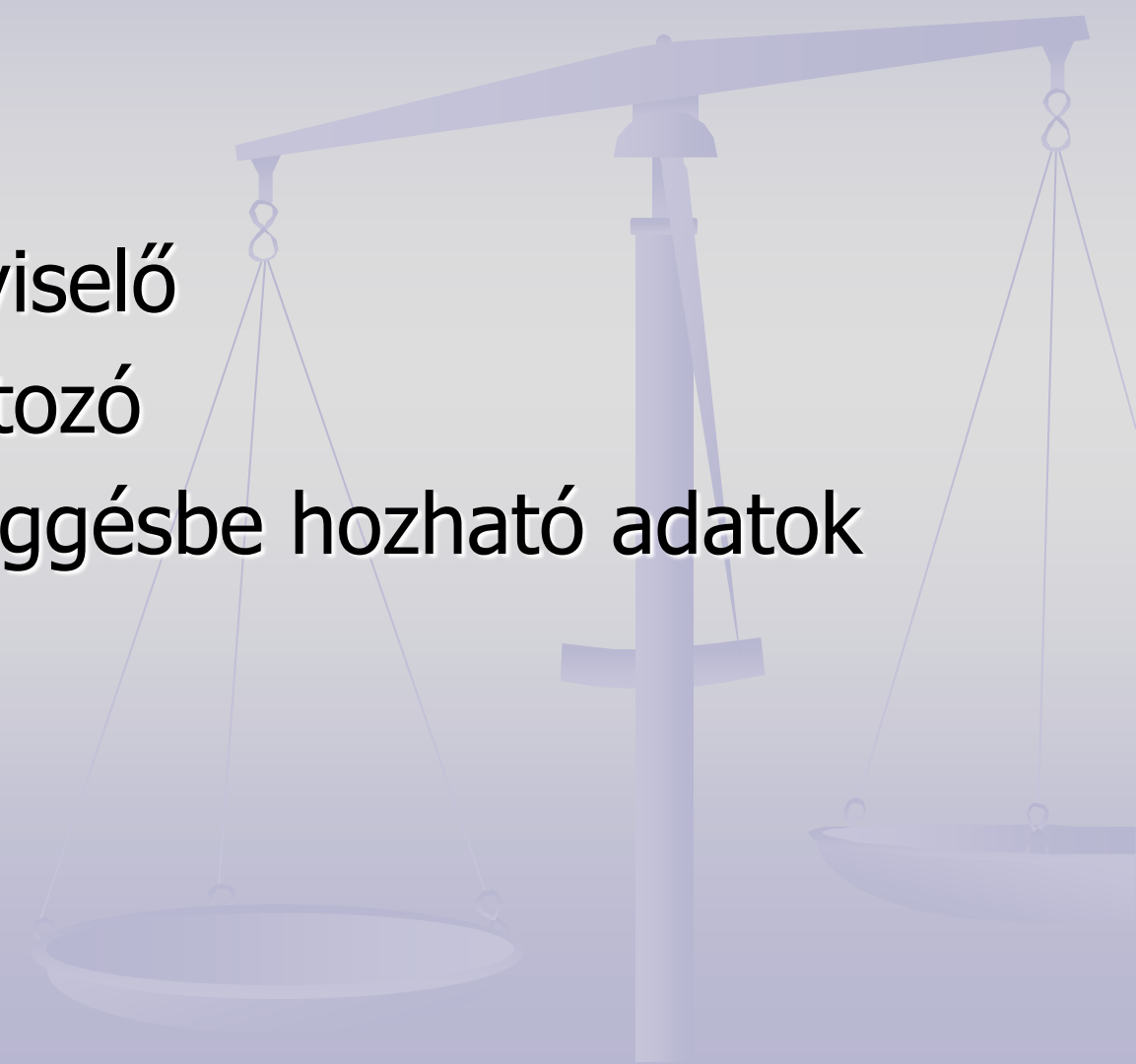
- Alapos gyanú esetén konkrét személy vonatkozásában
- Szóbeli adatközlés tilalma

Adatkezelés a beteg halála esetén

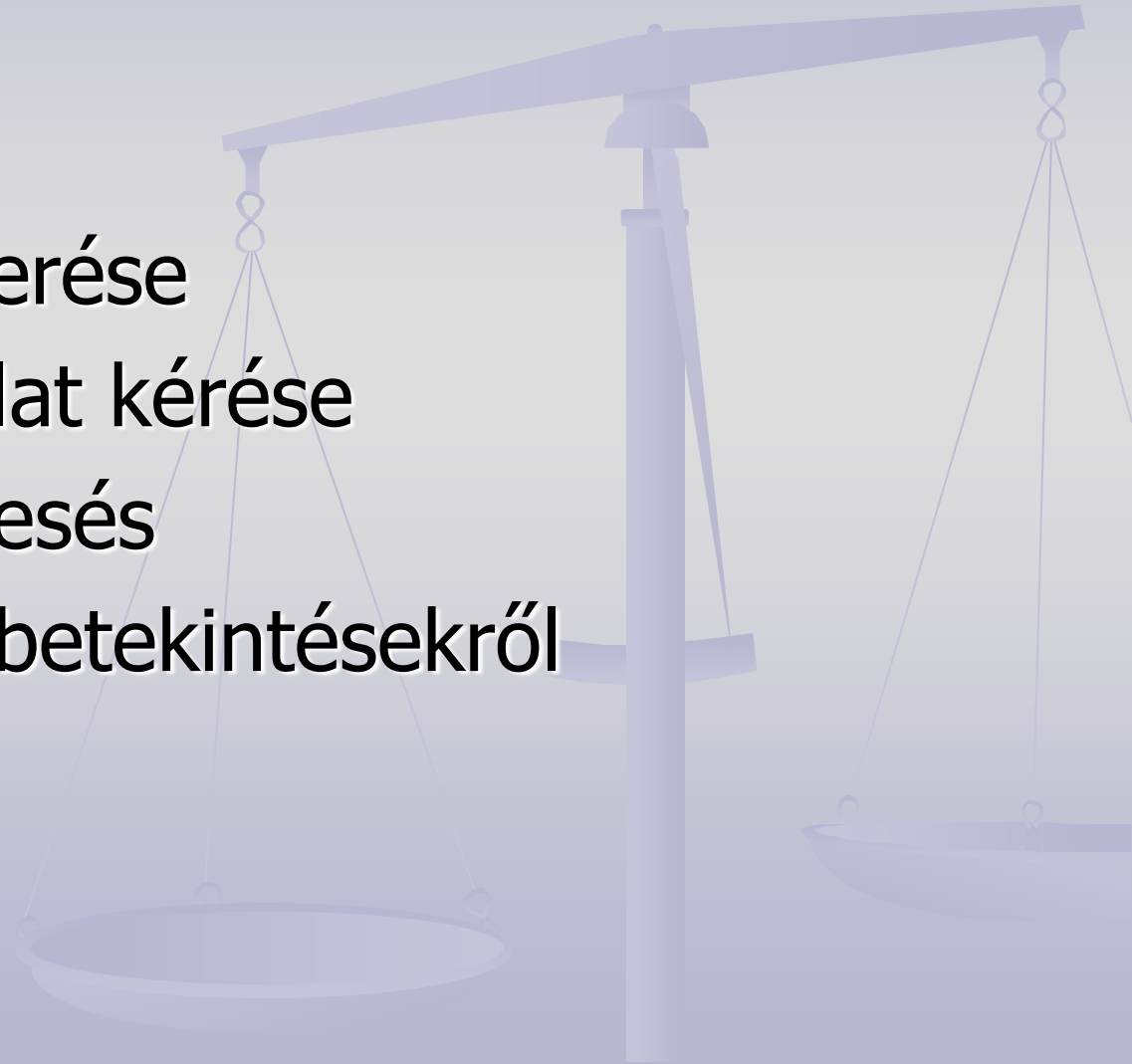
Jogosultak köre:

- Törvényes képviselő
- Közeli hozzátartozó
- Halállal összefüggésbe hozható adatok

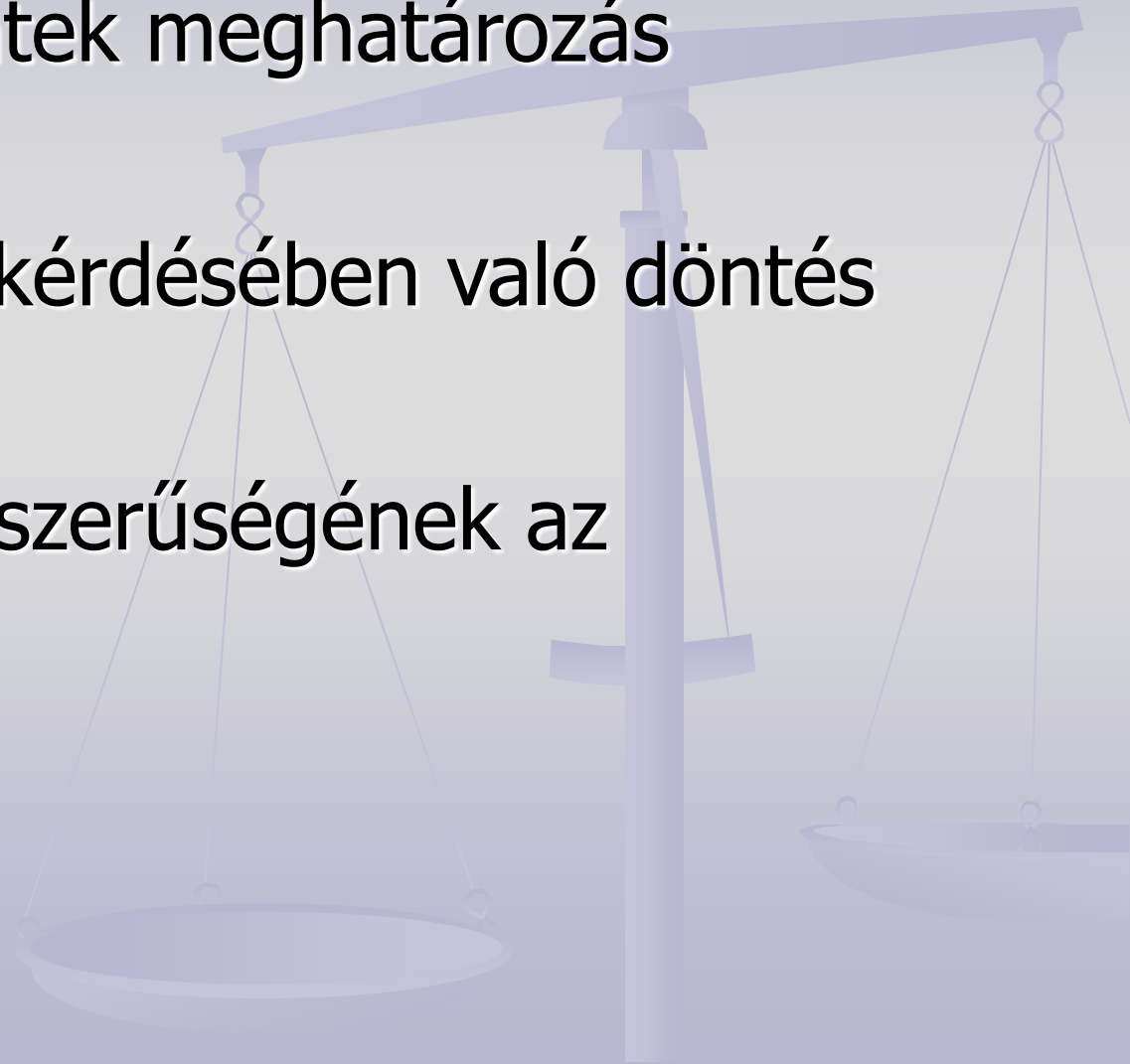
Adatbetekintés

- Adatok megismerése
- Adatokról másolat kérése
- Írásbeli megkeresés
- Nyilvántartás a betekintésekről

Adatvédelmi felelősök

- Hozzáférési szintek meghatározás
- Adattovábbítás kérdésében való döntés
- Adatkezelés jogszerűségének az ellenőrzése

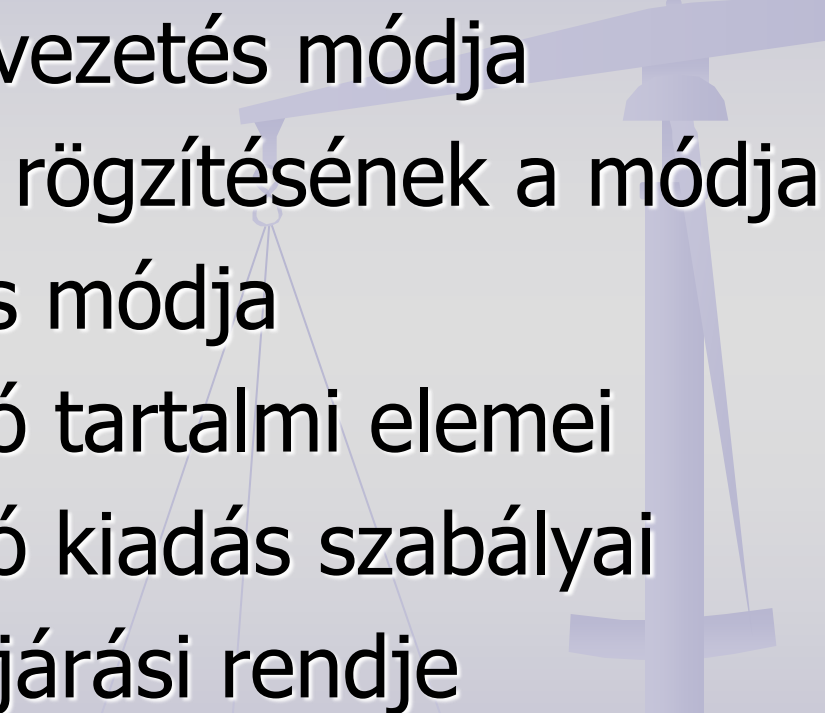

Intézményi szabályozás

- Működési Szabályzat
- Adatvédelmi Szabályzat

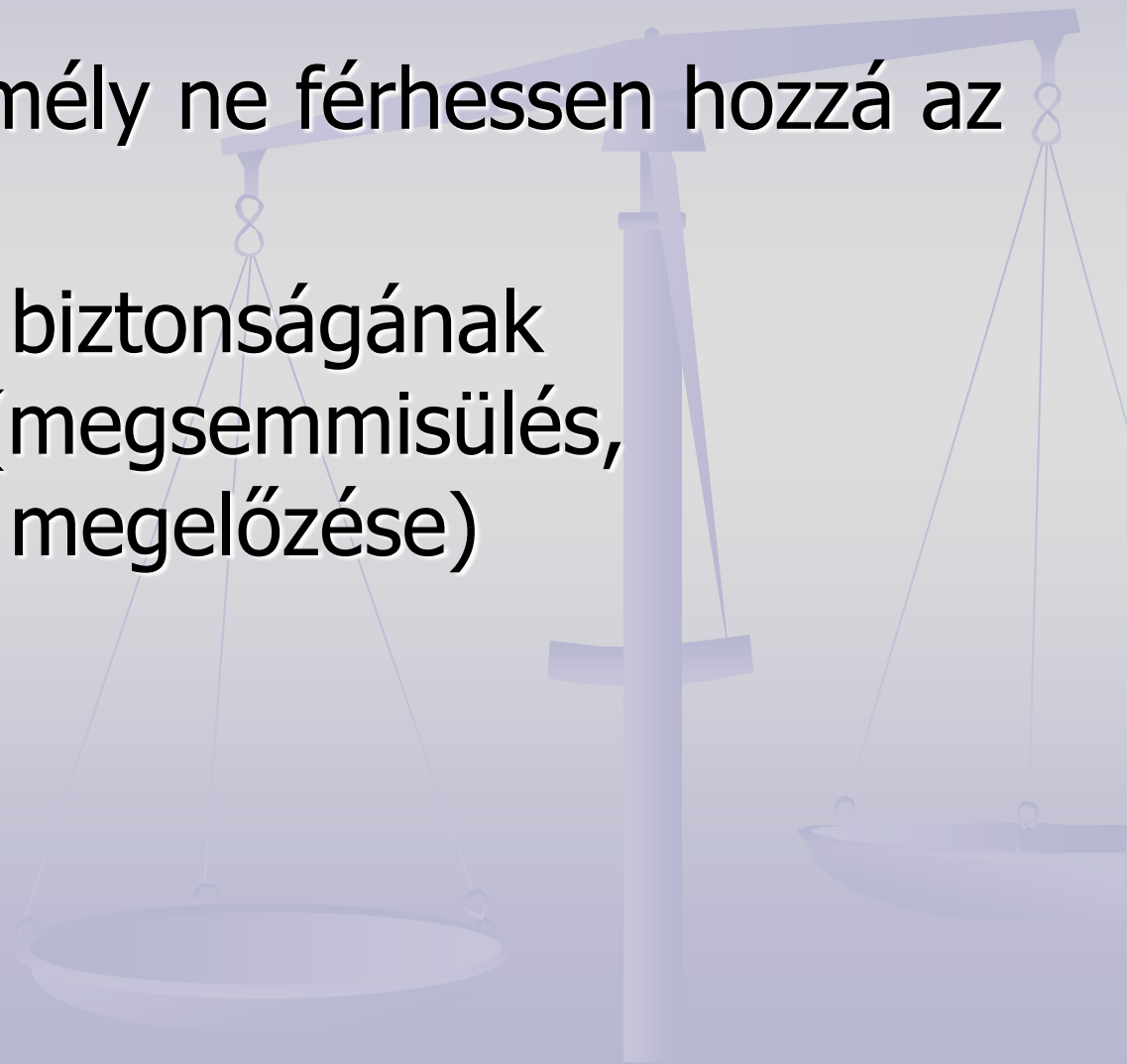

Adatvédelmi Szabályzat

- Dokumentáció vezetés módja
 - Bejegyzés tevő rögzítésének a módja
 - Javítás, áthúzás módja
 - A dokumentáció tartalmi elemei
 - A dokumentáció kiadás szabályai
 - A hozzáférés eljárási rendje
-

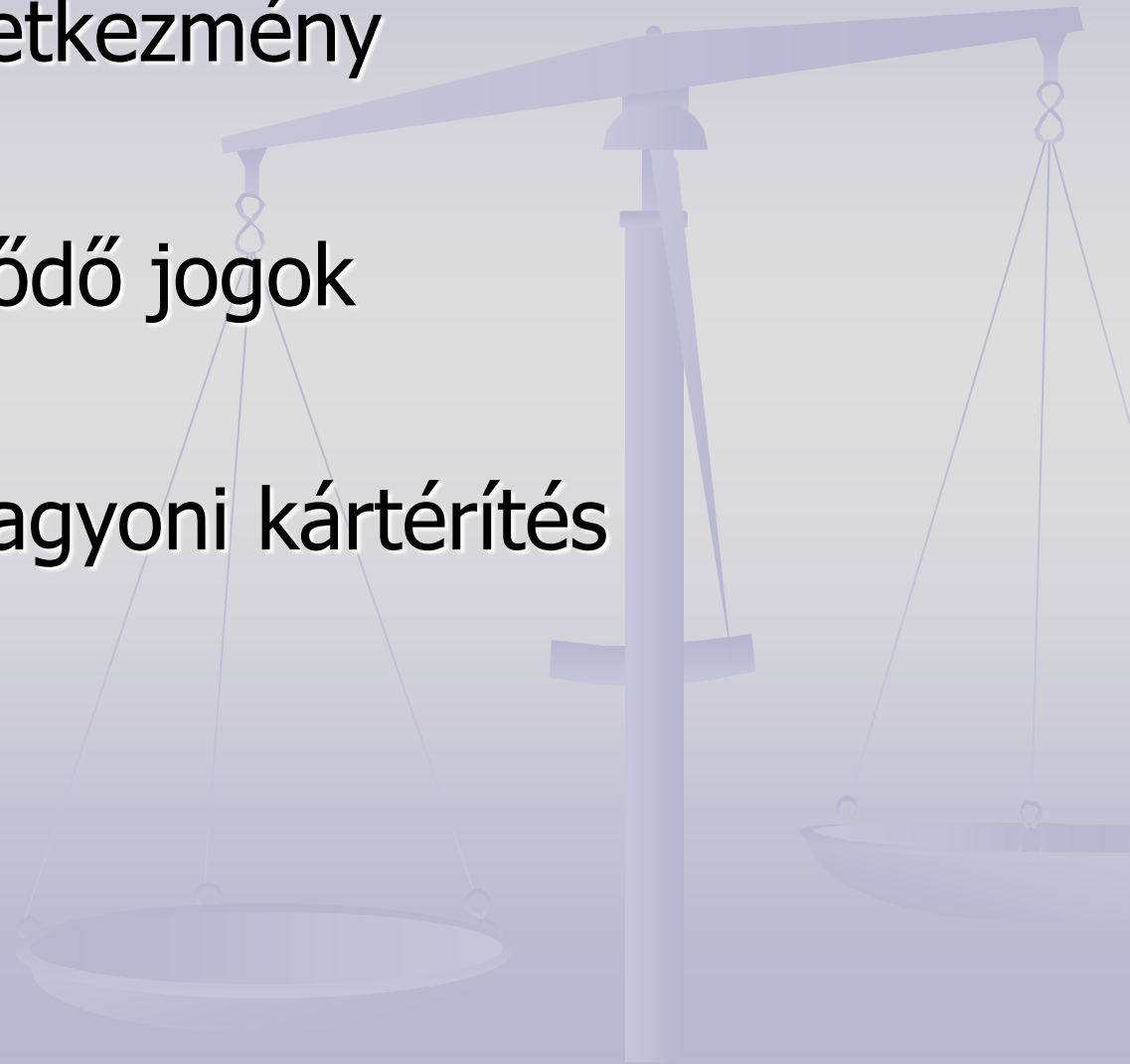
Fizikai védelem

- Illetéktelen személy ne férhessen hozzá az adatokhoz
- A kezelt adatok biztonságának megteremtése (megsemmisülés, megrongálódás megelőzése)

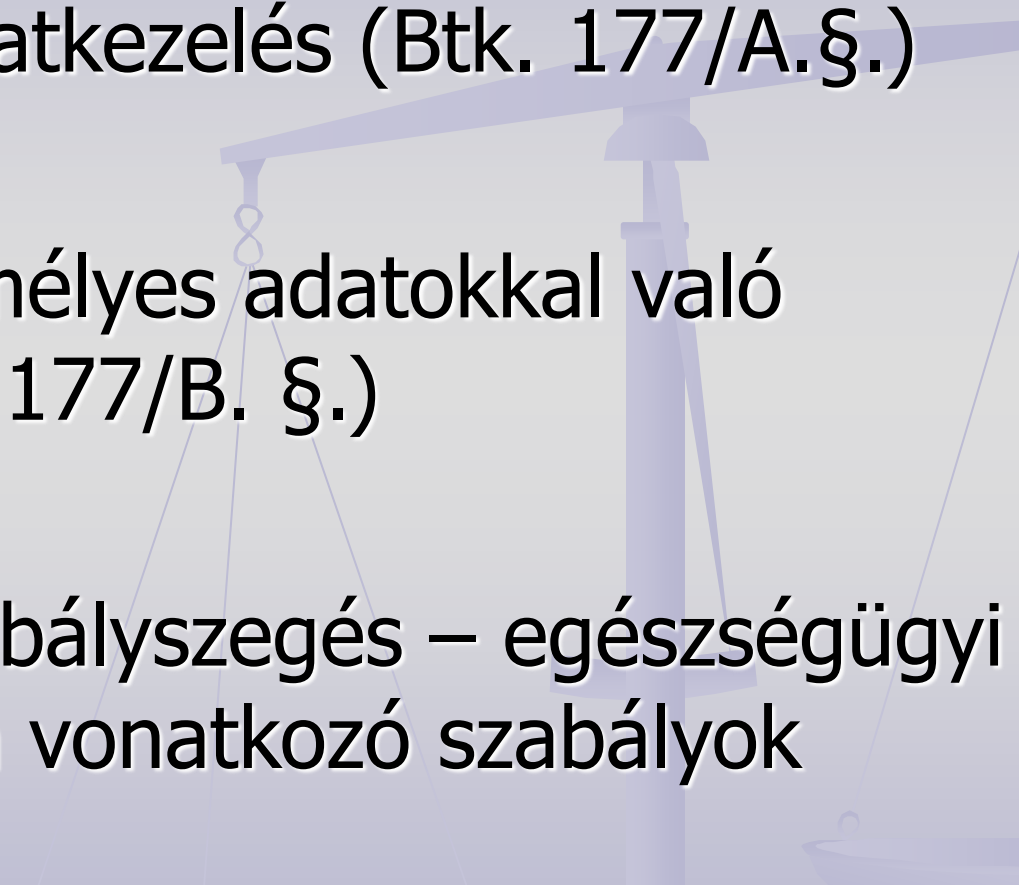

Adatvédelmi szabályok megsértése

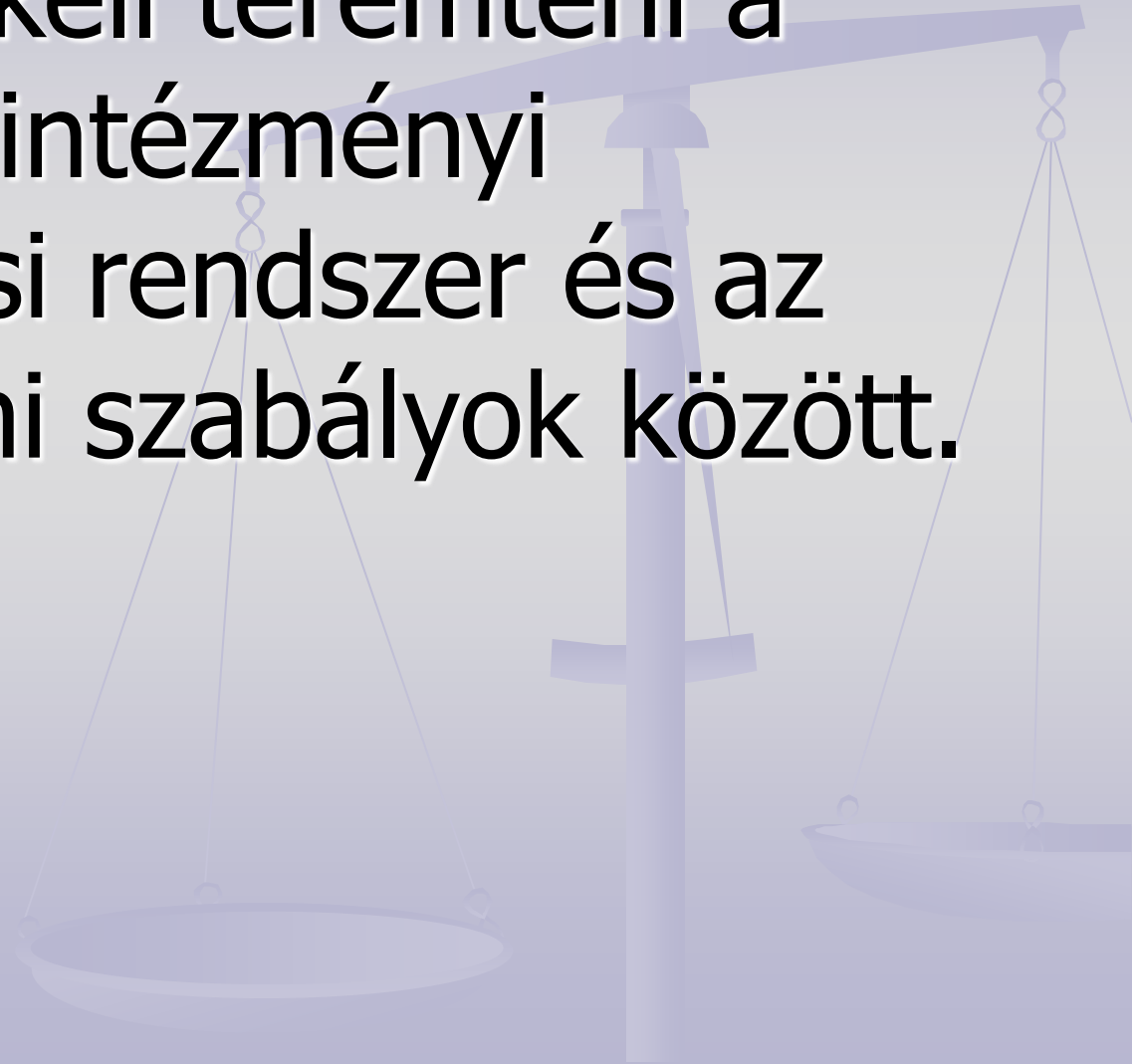
- Polgári jogi következmény
- Személyhez fűződő jogok
- Vagyoni, nem vagyoni kártérítés

Büntetőjogi szankciók

- Jogosulatlan adatkezelés (Btk. 177/A.§.)
 - Különleges személyes adatokkal való visszaélés (Btk. 177/B. §.)
 - Foglalkozási szabályszegés – egészségügyi dokumentációra vonatkozó szabályok megsértése
-

Összhangot kell teremteni a feladat, az intézményi adatkezelési rendszer és az adatvédelmi szabályok között.

**Köszönöm megtisztelő
figyelmüket!**

